

Funkcjonalny opis języka polskiego - gramatyka, semantyka, pragmatyka - course description

General information	
Course name	Funkcjonalny opis języka polskiego - gramatyka, semantyka, pragmatyka
Course ID	09.0-WP-PEDP-GRAM
Faculty	Faculty of Social Sciences
Field of study	Pedagogy / Speech therapy
Education profile	academic
Level of studies	First-cycle studies leading to Bachelor's degree
Beginning semester	winter term 2017/2018

Course information	
Semester	5
ECTS credits to win	3
Course type	obligatory
Teaching language	polish
Author of syllabus	dr hab. Marzanna Uździcka, prof. UZ

Classes forms					
The class form	Hours per semester (full-time)	Hours per week (full-time)	Hours per semester (part-time)	Hours per week (part-time)	Form of assignment
Lecture	15	1	-	-	Credit with grade
Class	30	2	-	-	Credit with grade

Aim of the course

Nabycie przez studenta wiedzy z zakresu struktury języka (morfologii, składni, leksykologii, semantyki) przydatnej w pracy logopedy i pomocnej w diagnozowaniu i klasyfikowaniu zaburzeń mowy; nabycie umiejętności rozpoznawania i wstępnej weryfikacji zjawisk niezgodnych z systemem morfologicznym i syntaktycznym języka polskiego; zdobycie umiejętności konstruowania poprawnych semantycznie i syntaktycznie komunikatów i zastosowania w komunikowaniu synonimii, antonimii, partonimii i hiponimii.

Prerequisites

Znajomość podsystemu fonetycznego i fonologicznego języka polskiego.

Scope

Wykład

1. Wiedza o strukturze języka a zaburzenia mowy.

2. Semantyka - znaczenie elementów języka:

- wyraz jako jednostka języka;

- pojęcie znaczenia wyrazu;

- treść znaczeniowa i zakres znaczeniowy wyrazu;

- sfera desygnacyjna znaczenia a konotacja semantyczna;

- rodzaje znaczeń (przyczyny i typy zmian znaczeniowych).

3. Zjawisko wieloznaczności: polisemia i homonimia.

4. Relacje znaczeniowe między wyrazami: synonimia (rodzaje synonimów), antonimia, hiponimia, partonimia).

5. Podstawowe zagadnienia z pragmatyki (jej rola w logopedii).

Ćwiczenia

1. Jednostki mowy a jednostki języka (pojęcie leksemu, wyrazu).

2. Podstawowe zasady budowy wypowiedzenia (stosunki między składnikami, pojęcie szeregu, związku, rodzaje powiązań syntaktycznych).

3. Własności akomodacyjne leksemów i form wyrazowych.

4. Konotacja. Własności konotacyjne leksemów i form wyrazowych.

5. Schematy zdaniowe współczesnej polszczyzny. Struktury wielopredykatowe wyrażone zdaniem pojedynczym. Hipotaksa i parataksa. Typy wypowiedzeń niezdaniowych. Cechy składniowe tekstów mówionych.

6. Wyraz jako jednostka języka i mówienia. Morfem jako najmniejsza jednostka znaczeniowa. Funkcja i typ przekazywanych informacji przez morfem.

7. Wybrane zagadnienia z fleksji: budowa konstrukcji fleksyjnej, problem homonimii fleksyjnej, pojęcie synkretyzmu, typologia kategorii gramatycznych.

8. Zasady i mechanizmy tworzenia nowych wyrazów we współczesnej polszczyźnie. Podstawowe mechanizmy słowotwórcze języka polskiego.

Teaching methods

Wykład – opis wyjaśniający, opis klasyfikujący, opis uzasadniający, prezentacja.

Ćwiczenia – opis wyjaśniający, opis klasyfikujący, opis uzasadniający, dyskusja, dyskusja punktowa, klasyczna metoda problemowa, prezentacja.

Learning outcomes and methods of theirs verification

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
Student ma wiedzę z zakresu podstawowych pojęć z semantyki, roli kategorii znaczenia w komunikowaniu się oraz o budowie i funkcjonowaniu podsystemów: morfologicznego i syntaktycznego współczesnego języka polskiego i ich znaczeniu w procesie komunikowania i komunikowania się	K_W03	- activity during the classes - an evaluation test	- Lecture - Class
Student potrafi rozpoznawać i wstępnie weryfikować zjawiska niezgodne z systemem morfologicznym i syntaktycznym języka polskiego, konstruować poprawne semantycznie i syntaktycznie komunikaty i zastosować w komunikowaniu synonimii, antonimii, partonimii i hiponimii	K_U05	- a written assignment - activity during the classes - an evaluation test	Class

Assignment conditions

Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają się wyniki osiągnięte na kolokwiach (50%) oraz praca samodzielna (50%)

Wykład – średnią ocen ze kolokwίων.

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i wykładów (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i wykładów.

Recommended reading

- Apresjan J. D., *Semantyka leksykalna: synonimiczne środki języka*, Wrocław 1980.
- Grzegorzczkova, *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa, 1998.
- Grzegorzczkova R., *Wprowadzenie do semantyki językoznawczej*, Warszawa 1990.
- Łatocha J., *Gramatyka polska: składania*, Kraków 1996.
- Łuczyński E., Maćkiewicz J., *Językoznawstwo ogólne*, Gdańsk 1999.
- Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 2002.
- Wróbel H., *Gramatyka języka polskiego*, Kraków 2001.
- Zaron Z., Sobotka P. (red), *Słowo i wypowiedź. Zbiór zdań do nauki języka polskiego*, Warszawa 2010.

Further reading

- Bańko M. *Wykłady z polskiej fleksji*, Warszawa 2002.
- Jodłowski S., *Podstawy składni polskiej*, Warszawa 1976.
- Miodunka W., *Podstawy leksykologii i leksykografii*, Warszawa 1989.
- Misz H., *Studia nad składnią współczesnej polszczyzny pisanej*, Toruń 1981.
- Strutyński J., *Gramatyka polska: fonetyka, fonologia, morfologia*, Kraków 1996.
- Tokarski J., *Słownictwo: teoria wyrazu*, Warszawa 1971.

Notes

brak

Modified by dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (last modification: 12-09-2017 09:53)

Generated automatically from SylabUZ computer system